

DUNAMOCSI

HÍRNÖK

RÖLUNK
SZÓL!

Közéleti havilap

III. évfolyam. 26. szám

2013. április

„AMIT NEM ÍRNAK LE, AZ MINDIG ELVÉSZ” Gál Sándor

Ha a kövek mesélni tudnának 5. oldal

Mi történt Dunamocson 1848-49-ben? 3. oldal

Farkas Alex sikere a diákolimpián 7. oldal

A borverseny eredményei 8. oldal

Havonta megjelenő közéleti lap. Kiadja Dunamocsi község önkormányzata. Szerkesztő: Rácz Kálmán PhD. Telefon: 0905 970 976.

E-mail: hirnok@post.sk. A szerkesztőség várja a polgárok cikkeit, hozzászólásait, javaslatait.

 www.facebook.com/DunamocsiHirnok

A tanácssteremből jelentjük

➔ Az óvoda nyári nyitvatartása, és a perszónális kérdések megbeszélése

Az óvoda igazgatónője és egyik óvónője is részt vett az ülésen. Az igazgatónő beszámolt arról, hogy a tavalyi évben a nyári nyitva tartás idején átlagosan 12 gyermek látogatta az óvodát. Mivel a szülők részéről van rá igény, az óvoda idén júliusban is működni fog, négy munkahéten keresztül. Mivel szeptemberben az intézmény új helyre költözik, a következő tanévtől egy óvónővel kevesebbre lesz szükség. A polgármester és a pedagógusok az elmúlt hetekben több lehetőséget is megvitattak: maradjon három pedagógus csökkentett munkaidőben, vagy egy fővel kevesebb teljes munkaidőben. Végül a képviselő testület – figyelembe véve az óvodapedagógusok véleményét – a második megoldást hagyta jóvá.

A polgármester elmondta, hogy jelenleg 25 gyermeket íratnak be a szülők a következő évre, de ez még nem végleges szám. Hangsúlyozta, hogy minden olyan szülő gyermekének biztosítani fogják az óvodai elhelyezést, akinek erre a munkahelye miatt, vagy más fontos okból szüksége van. Az utána következő két évben sajnos tovább csökken az óvodáskorúak száma, így a 22 fős kapacitással minden dunamocsi csemetét el lehet majd helyezni – ezért is döntött a testület a költöztetés mellett.

➔ Az áramszolgáltatóval kötött szerződés jóváhagyása

A község intézményeinek többségében a Komunal Energy nevű cég szolgáltatja az áramot, és a velük kötött szerződés idén decemberben

lejár. A cég képviselői új ajánlatot tettek, ennek elbírálásához a községi hivatal további két cégtől is kért ajánlatot. Bár az elektromos áram ára a mostani szolgáltató ajánlatában a legalacsonyabb, egyik cég sem tüntette fel a kapcsolódó szolgáltatások árát: pl. óradíj, disztribúció. Mivel az érvényes szerződés csak decemberben jár le, a testület a döntést elnapolta, részletes információt kérnek a szolgáltatás egyéb összetevőinek áráról.

➔ A községi ünnepek menete

Kukola Katalin, a kulturális bizottság elnöke a községi programokról tájékoztatta a testületet.

Április 27. – 16. Tavaszi emlékhadjárat. Program a főtér melletti parkban.

Április 30. – Majális. A programban gyermekjátékok, közös májfa állítás, esti szalonnasütés.

Május 5. – Anyák napi műsor a kulturális bizottság, az aliskola és az óvoda szervezésében. Anyukák, nagymamák ünnepi köszöntése.

Május 8. – Gyertyagyújtással való emlékezés a református templomkertben lévő emlékműnél a II. világháború áldozataira.

➔ A Hídverő-napok programjának megvitatása

A Hídverő-napok ebben az évben július 6-án kerül megrendezésre. A Süttői sétányon az előző évekhez hasonlóan alakul a program, mécsesek leengedése a Dunán, tábornút, ételek és italok bő választéka, élőzene várja az érdeklődőket.

A tavalyi falunap tapasztalatai alapján a polgármester javasolta, hogy a helyi szervezetek mellett vállalkozók,

éttermek is kínáljanak ételt-italt a rendezvényeken. Ezáltal nagyobb lesz a választék – a pörköltök és hal mellett pl. sült csirkét, pecsenyét, sült kolbászt vagy hús mentes ételeket is fogyaszthatnak a látogatók. További előnye, hogy több helyen, gyorsabban folyik a kiszolgálás, így kevesebbet kell sorban állni. Javaslat szerint a lehetőségét elsősorban a helyi vállalkozóknak kell felkínálni, versenyztetés útján. A helypénz összegét nem az önkormányzat szabja meg, hanem a vállalkozók tesznek ajánlatot. Emellett feltételként lehet szabni, hogy katlanos pörköltet, sült halat ne áruljanak, így a helyi szervezetek is eladhatják az ételeiket, melyekre mindig van kereslet.

Újdonság lesz a staféta távfutás, amely valamennyi Hídverő falut érinti. Kele Géza szervezésében két nap alatt az összes Hídverő települést érinti a staféta, ez több mint 100 km futást jelent. Minden faluban egy előre kijelölt szakaszon a futókhoz a helyiek is csatlakozhatnak, vagy akár hosszabb távon is elkísérhetik őket. A szervezést és a költségeket a Hídverő Társulás vállalta magára, és amennyiben sikeres lesz a staféta, minden évben megismételnék.

➔ A Szent István-napi falunap dátumának jóváhagyása

Ebben az évben augusztus 20-án munkanapra esik, így a két legközelebbi hétvége augusztus 17 és 24. A testület több szempontot figyelembe véve a Szent István napi falunap dátumára 17-ét találta megfelelőbbnek.

(Testületi ülést követően érkezett a hír, hogy egy pályázaton a község támogatást nyert a falunap finanszírozására. Emiatt a döntés azóta módosult. A részletekről a következő számban olvashatnak.)

A dunamocsi katolikus egyházközség lelkiatyja és hívei szeretettel köszöntik nyugalmazott kántorukat, Vrábel Lászlót 70. születésnapja alkalmából.

Kérjük a jó Isten áldását, tartsa meg őt erőben, egészségben!

KORÁBBAN POLITIKAI HANGULATKELTÉS, MA FESZTIVÁLHANGULAT A TAVASZI EMLÉKHADJÁRAT KÖRÜL

Különleges pikantériája van az 1848–49-es szabadságharc dicső eseményeit felidéző tavaszi emlékhadjáratnak, hiszen fegyveres magyar vitézek vonulnak végig a Felvidék déli részén, nemzetiszínű zászlókkal és hazafias virtussal hirdetik a magyar történelmi dicsőséget. Nem csoda, hogy 1998-as első megrendezésekor, amikor a legkeményebb mečiari időket írtuk, a szervezők jelentős részét meghurcolták ezért, hiszen a magyar huszárok látványos bevonulása és felvonulása gyanút és ellenérzést ébresztett a nacionalista kormányzat hivatalos képviselőiben.

A felvidéki hadjárat túlélte a magyarelles zaklatásokat, s immár 16. alkalommal került rá sor, útba ejtve Dunamocst is. A politikai hisztéria tehát mára már elcsitul a hadjárat körül, de küldetése ugyanaz ma is, mint a másfél évtizeddel ezelőtti indulásakor: *mindenekelőtt a magyarságtudat, a nemzettudat erősítésében kíván jelentős szerepet játszani, s különösen a fiatalok azok, akik ily módon testközelből ismerhetik meg és tehetik ma-*

gukéva a hiteles magyar történelmet, az 1848-49-es magyar szabadságharc történéseit. Az élő történelemórának is tekinthető programok sok ezer gyermeknek és felnőttnek

jelentenek 1998 óta feledhetetlen élményt és egyúttal ösztönzést a magyar kultúra ápolására, népszerűsítésére. A dunamocsi közönség április 27-én megcsodálhatta a huszárok bevonulását, Vesztergám Miklós tárogató muzsikáját, huszár és gyalogsági bemutatót és a Tolma barantások bemutatóját is.

1848–49 emléke előtt lapunk hasábjain azzal tisztelgünk, hogy két részes cikksorozatban elevenítjük fel a szabadságharc

községünkkel kapcsolatos eseményeit. Az első rész a helyiek életének, mindennapjainak néhány alapvetését mutatja be, amely előzményként szolgál a faluban és környékén zajló szabadságharcos események ismertetése előtt. Az első részt itt, a másodikat a következő számban olvashatják.

Mi történt Dunamocson 1848-49-ben? Első rész

Hogyan éltek elődeink, közvetlenül a forradalom előtt?

A dunamocsiakat váratlanul érte a forradalom kitörése, de a változásokat nagy örömmel fogadták, különösen a **jobbágyosság** megszűntetése töltötte el őket elégedettséggel. Ezzel ugyanis lerázták magukról az uraságtól való függés terhét, s nem kellett többé adóval, robottal szolgálni az esztergomi érsek felé.

1848-ig a magyar nemesek egyik kiváltsága az adómentesség volt, a nem nemeseket viszont adózásra kötelezték. A jobbágyok ebből következően **földesúri, állami és egyházi adót** fizettek, s így lényegében az egész ország fenntartása a jobbágyok adóterhein nyugodott. A dunamocsi földesúr az **esztergomi érsek** volt, s ebből adódóan jogilag az ő birtokát képezte minden helyi földterület, az egész határ a falu környékén. A határi földek egy részét kisebb-nagyobb parcellákban – gyakorlatilag a „sajátjuként” – a jobbágyok művelték, a másik részét pedig – kb. ezer holdat a **mocsi**

puszta és az **urasági dűlő** környékén – egységes parcellában saját kezelésben műveltetett a földesúr. Az ezer holdas helyi érseki uradalom gazdálkodását a tisztartó (más néven ispán vagy intéző) irányította, akinek lakása és hivatala a **Duna-parti intézői lakban**, („kastélyban”) volt. Ennek a II. világháború során elpusztult épületnek a létezéséről ma már csak a Duna felőli védelmi támfal, az ún. „**Kőfal**” tanúskodik.

Jogilag, mint említettük a jobbágyok saját földjei, parcellái is (Mocson a legnagyobb gazdák maximum 20–30 holddal rendelkeztek) a földesúr tulajdonában voltak, így a „bérletet” minden gazdának meg kellett szolgálnia. A föld használata fejében kirótt, földesúr felé való kötelezettségeket összefoglalóan **úrbernek** nevezték, amely terményadóból – **kilenced** – és az uraság közvetlen kezelésében álló földjén, a mocsi puszta környékén végzett munkájából, azaz **robotból** állt. 1848 előtt tehát nem az uradalomban lakó cselédek munkájával, hanem a falusi jobbágyok

munkakötelezettségével, a robottal műveltették a mocsi pusztát.

A kilenced azt jelentette, hogy a terménynek ekkora részét kellett beszolgáltatni az uradalomnak, a gabona keresztekéből például minden kilencedik az uradalomé lett. Más **termények** kilencedét vékával mérték ki, melyet aztán a tisztartói háznál szolgáltattak be, s utána a kastély melletti kikötőből szállították az összegyűlt terményt hajókkal Esztergomba. Megadóztatták a szőlőt is, melynek úrbéri adózását **bordézsmanak** nevezték. A szőlők zöme akkoriban a **Mocsolyán** volt – egészen addig, amíg 1880-ra a filoxéra teljesen ki nem pusztította az ottani ültetvényeket, de ez már jóval a most tárgyalt korszak után volt. A törvény szerint a tisztartó jelentette be a szüret kezdetét, ami az ő jelenlétében zajlott, hogy ellenőrizhesse a mennyiséget. A munkát 2–3 nap alatt be kellett fejezni. Olykor nem a termény mennyisége, hanem a leszűrt must mennyisége alapján vetették ki a dézsmát. Ilyen esetben az ún. akolófa-

val megmérték minden hordóban a must szintjét, s ez lett az alapja a dézsmának. A kirótt boradót a mocsolyai dézsmapincébe kellett hordani, ahol a szintén Esztergomba való szállításig, a Bazilika alatti tágas pincébe való elhelyezésig tárolták. A **dézsmapince** egyébként a Mocsolya II. világháború utáni pusztulásáig megvolt a pincesoron, mintegy emlékeztetőként a falu történetének jobbágyi korszakára.

A kilenced mellett a robot volt a másik földesúri teher, melynek értelmében a jobbágyoknak, amellet, hogy „saját” földjükön gazdálkodtak, az említett 1000 holdas urasági birtokon is dolgozniuk kellett. A ledolgozandó napok számát a forradalom előtt utoljára 1838-ban és 1845-ben szabályozták, az érsekséggel kötött ún. **úrbéri szerződés** formájában. A szerződést a falu jobbágysága kötötték az érseki uradalommal, s megállapították benne, hogy annak a jobbágyoknak, akinek földbirtoka eléri a 40 holdat, annak évente 65 nap szekeres vagy 130 nap gyalogos munkát kell végeznie az érseki uradalom birtokán. Akinek nem volt ennyi földje, annál a kötelező robotnapok száma is arányosan csökkent. A módosabb jobbágyok természetesen a szolgaleányt vagy napszámosukat küldték a robotkötelezettség végrehajtására. A ledolgozott napokat az uradalmi gazdatisztek könyvecskébe írták. A robot az uraságnak különösen fontos volt vetés, aratás, cséplés, szénakaszálás, betakarítás idején, de a földesúri gabona szelelését, magtárba helyezését, a szalmának kazalba rakását is a jobbágyok végezték, és ők préselték ki a beszedett szőlődézszt a mocsolyai dézsmapincénél. Sokszor éppen a legnagyobb dologidőben nem végezheték el saját munkájukat, amiből káruk származott, mert **első volt az „úr dolga.”**

Ahogy fentebb említettük, a nemeseknek nem kellett semmilyen adót fizetniük, adómentesek voltak. Ebből kifolyólag nem csoda, hogy több dunamocsi család is komoly erőfeszítéseket tett, hogy **bebizonyítsa nemesi származását**. Valamikor, valamelyik ősük kapott nemesi kiváltságlevelet, hozzá valamekkora birtokkal, de sokszor ez a levél már elkallódott, a birtok elaprózódott s ezek az ún. „bocskoros nemes” családok már sem életmódban, sem vagyonban nem különböztek a helyi parasztoktól, zsellérektől. Nemes **Géczy József** például a valóságban föld

nélküli zsellér volt. Hasonlóan paraszti életmódot folytatott az Antal család is, de azért az öntudatos **Antal István** részt vett 1848. május 1-jén Esztergomban a megyei nemesi közgyűlésen, ahol falunk kisnemeseinek küldötteként jelent meg. 10–12 ilyen kisnemesi család volt nálunk, köztük **Dózsa Ferenc, Beke István, Beke Péter, Martsa**

Mihály, Pesty György és Csoma Böszörményi János, akik az 1800-as évek első felében többször folyamodtak a hatóságokhoz a már csak papíron létező, vagy csak családjuk emlékeztében élő nemesi mivoltuk elismeretéseért. Ügyük elbírálása a forradalomig elhúzódott, amikor a jobbágyfelszabadítás miatt már nem volt elegendő szükség az ilyen erőfeszítésekre.

A 19. század elején Dunamocsi **legmódosabb jobbágysága** Balla István, Szalai János, Babi István, Tóth János, Antal János, Kozma János, Csabai János, Tücsök János, Tücsök Márton és Gál Márton voltak.

A második világháború végéig a falvak élén a **községi bíró** állt. Az 1848-as jobbágyfelszabadításig kedvezőtlenebb volt a bíró helyzete, mint

azután, mivel az uraságnak jelentős beleszólása volt a helyi ügyekbe, így a bíróválasztásba is. Az uraságot képviselő tiszttartó jelöltjei közül a jobbágyok felkiáltással vagy kézfeltartással választhattak bírót és esküdteteket 3 évre. A bírónak nem volt

könnyű dolga, mivel egyszerre kellett kiszolgálni az uradalmat, a vármegyét és képviselni a község érdekeit. Végrehajtói voltak a megyei, a tiszttartói utasításoknak, szervezték a község életét, rendjét. Az uradalmi tisztviselőkkel együtt bonyolították az uraságnak járó úrbér beszedését, a robotkötelezettség teljesítését. Beszedték a községre kivetett hadiadót és gondoskodtak a falura kiszabott újonckontingens biztosításáról, segédkeztek a katonaborzás lebonyolításában, ellenőrizték a szabadságos katonákat. Ők hajtották be a vármegyei adót, szervezték a vármegyének, katonaságnak járó közmunkát, segédkezniük kellett az eladósodottak vagyonának zár alá helyezésében, a végrehajtásban. Bonyolították a legeltetési ügyeket, a bika- és kantartást. Gazdálkodtak a község jövedelmeivel, a kassza bevételeiről, kiadásairól a bíró felelősségével pontos kimutatást kellett vezetni, és évente elszámolni a tiszttartónak. Tárgyaltak és szerződéseket kötöttek a község nevében az uradalommal, kisebb perpatvarokban, vétségekben a tiszttartó jóváhagyásával a bíró ítélkezett, büntetést, bírságot is kiszabhatott. A község nevében fölfogadták a kisbíró, a falusi éjjeliőrt, csőszöket, marha-, tehén- és borjúpásztorokat és a kanászt. Munkájáért cserébe a bíró tiszteletdíjat kapott a község pénzéből, évi 50 Ft körüli összeget és csizmát, továbbá fölmentés járt az adókötelezettségek alól.

A fentiekből is érzékelhető, hogy a falu önállósága korlátozott volt, messzemenően figyelembe kellett venni az uradalom és a vármegye érdekeit, a tiszttartó, és a járást irányító szolgabíró utasításait. A parasztság így nem csoda, hogy az állami és uradalmi függés közül legalább az egyiktől szabadulni akart, s mivel 1848-ban a forradalmárok többek között a jobbágyfelszabadítást tűzték ki célul, az urasági függés lerázására fényes lehetőség nyílt.

A bírói tiszttartó közvetlenül 1848 előtt illetve a szabadságharc idején **Bellabás János** viselte. Hogy mit tett a falut irányító bíró a szabadságharc alatt, s hogyan vett részt a falu a történelmi eseményekben, arról a következő hónapban számolunk be.

(A község történetével kapcsolatos konkrét adatok Böszörményi János kutatásaiból származnak)

Folytatjuk

Kozmetikai kezelést vállalok, igény szerint házhoz is megyek!

Katona Melinda Tel: 0905 721 230
3D műszempilla hosszabbítás 20 eur

Ha a kövek mesélni tudnának...

Avagy beszélgetés egy rejtélyes Duna-parti üreg apropóján

Az Érsekújvárból származó Dr. Maurovich Horvat Lajos hosszú évtizedek óta él községünkben. Sokáig körzeti orvosként működött nálunk, s az évek során itt, a Duna-parti utcáson építette fel családi házát, melyet egyedi stílusa, rendhagyó építészeti megoldásai miatt szinte kivétel nélkül megcsodálnak az arra járók. A doktor úr számára leginkább a háza ablakából kitárulkozó látvány jelenti a csodát: a fűzes folyópart, a Duna víztükre és a mögötte húzódó lankák vonulata. A dunai táj szerelmesévé vált, melyben rendszeresen tesz kiadós sétákat, sőt ilyenkor tavasz idején a hűs habokba merülve már az úszás örömeit is megízleli. Az egyik vasárnap délelőtti sétája során észrevett a Kőfal közeli ártéri részen egy beomlást, amely rögtön felkeltette az érdeklődését. Nem csinált belőle titkot, így hamarosan híre ment, hogy a doktor valami alagutat talált a Duna-parton. Utánajártunk a hírnek és megkérdeztük őt, mi az igazság a történetből?

Valóban találtam egy üreget, amely egyáltalán nem tűnik egyszerű földomlásnak, vagy a Duna vize által kimosott lyuknak. Véleményem arra alapozom, hogy az üreg elején egy terméskőből kirakott boltív látszik, mintha egy pince vagy alagút bejárata lenne. Ma rengeteg kő hever a hely környékén, de ezeket a modernkori árvízvédelem miatt hozták ide, míg régen csak valamilyen építmény részeként volt elképzelhető a messziről idehozott, drága terméskő, mint például a közeli Kőfal esetében. Amennyire tudtam, kitisztítottam a lyukat, de a nyílás még így is elég kicsi, az viszont jól látszik zseblámpa segítségével, hogy a folyó felé és a község felé is folytatódik az omlás. Nem vagyok szakértő, ezért nem akarok messzemenő következtetéseket levonni, de feltételezhető hogy akár egy alagút része is lehet. A környék falvaiban – köztük Dunamocson – évszázadok óta több olyan monda tartja magát, mely szerint alagút vezetett át a Duna alatt a túloldalra. Az izsaiak például azt beszélik, hogy a ma is látható római kori erődöt, Leányvárt (Calemantia) ilyen alagút kötötte össze a túlparti komáromi főerőddelel Brigetioval. Azon menekültek át a katonák a biztonságos főerődbe, ha a barbár foglalás veszélye fenyegette Leányvárt. Valószínűbbnek tartom, hogy csupán falusi mondák az ilyen állítások, de talán mégsem lehet könnyelműen kitalációnak nevezni őket, hiszen a szájhagyományon kívül több forrás is tényként beszél róluk. Azt a lehetőséget sem vethetjük el, hogy talán a kastélytól vezethetett egy földalatti folyosó a Duna-partig, ahol veszély esetén hajóra lehetett szállni, el lehetett menekülni. Ilyen „kijárata” volt egyébként a komáromi várnak is. Vizsgálat nélkül viszont soha nem juthatunk közelebb az igazsághoz, ezért úgy gondolom, legalább annyit megér a történet, hogy egy kis brigádmunkával

megnagyobbítsuk az üreget, hátha közelebb jutunk annak megállapításához, van-e alapja a dunamocsi mondának az alagútról. Bízom benne, hogy valamilyen formában erre a munkára hamarosan sor kerülhet!

A doktor úr erősen érdeklődik a történelem iránt, s úgy tűnik lépten-nyomon a múlt relikviáiba botlik. Mindez azokból a tárgyakból, különösen kövekből is látszik, melyeket házába épített be, vagy udvarán helyezett el későbbi felhasználásra várva.

Minden kőnek megvan a maga története, s ha mesélni tudnának, biztosan sok érdekeset hallanánk tőlük. Én csak azt tudom elmondani, hogyan kerültek hozzám, és mit sikerült megtudnom róluk. A ház Duna felőli oldalának lépcsői például a komáromi börtön ablakkövei voltak, benne vannak a rácsok lyukai is. Az épület a Határőr utcában, a mai rendőrség helyén állt, a szocialista korszakban rombolták le. A hetes lakótelep régi házai szintén ekkor tűntek el, köztük az az utcasor, amely a mai Szekeres Csárda utcájának helyén állt. Itt lakott valamikor az Aranyember, vagyis az a kereskedő, akiről Jókai a regényhősét, Tímár Mihályt formázta. Mikor megtudtam, hogy lerombolják az épületet, kivéstem ajtajának vörös márvány ajtókereteit és az én házamba illesztettem be, most a belső tér egyik különleges díszé. A hátsó udvaromon talán egy római kori vízvezeték méteres darabja hever, melyet Pat mellől, egy szemét-kupacból szedtem ki. A hátsó, falu felőli falba építve egy közel 1 tonnás kötömb látható, rajta az 1867-es évszámmal. Ez jelölte, hogy a kiegyezés évében építették a marcelházi kaszárnyát, melynek lerombolt törmelékéből mentettem ezt meg, valamikor 1985 körül. A kaszárnya a falu Hetény felőli végén, a mai bérházak helyén állt.

Ez a családi ház tényleg megér egy misét! Olyan egyedi a formavilága, hogy érdekelne hogyan jött létre, mi az építésének története?

Makovecz Imre tervezte 1986–87-ben. Úgy jutottam el az ismert építészhez, hogy láttam annak idején az egyik újságban egy cikket, a „Pék háza” címmel. Azt a házat ő tervezte, s nagyon megtetszett a teteje, ezért felhívtam és megkérdeztem, nem tervezne nekem is valami hasonló tetőt. Hamarosan eljött Mocsra, s itt megbeszéltük, hogy nem csak a tetőt, de az egész házat megtervezi. Hozzátette még, hogy addig neki sem áll a munkának, amíg körül nem nézett a faluban. Organikus építésként ugyanis a helyhez illő épületet akart tervezni. Bábi Ferenc régi házáig jutott a séta során, ott megállt és nem is akart tovább kutakodni – megvolt számára az ihlet az alkotáshoz! Az erdélyiek akkor élték át a Ceausescu féle falurombolás időszakát, ami a magyar közvéleményt erősen áthatotta. Mindenki a hagyományos erdélyi falvak megsemmisüléséről félt, ami szerencsére a diktátor bukása miatt nem következett be. Máshol viszont, így például Szlovákiában diktátor sem kellett ahhoz, hogy eltűnjön a régi magyar falvak építészeti hagyománya, stílusa, s ez a folyamat 1986-ra már jórészt lezajlott. A régi világ eltűnését fejezte ki Makovecz a ház baloldali szárnyával, ahol egy süllyedő öreg házat jelenített meg, beleépítve az „újba”. A felületes szemlélő ezt egyszerűen ferde falnak véli, de aki jobban megfigyeli, láthatja, hogy egy régi, cseréptetős ház – lebontott, zsitvatói zsidó házról hozott száz éves cserepekkel – süllyed a „föld alá”, kifejezve a múlt eltűnését. Hagyományos házat akartam

tehát, és ehhez jó partner volt Makovecz. Mondogatták is nekem akkoriban viccesen, hogy a falusiak városi házat építenek, a városi doki pedig falusit. Dunamocs tükröződik ezen a házban, az itteni magyarok hagyományai,

életstílusa, munkája, természetszeretete és a Duna. A teraszomról mindig a gang jut eszembe, ahol a régi ember a kukoricát morzsolta, babot fejtette és beszélgetett, ha esett.

Úgy látom nagyon mélyen éli meg a hagyományokhoz való tartozást, ragaszkodást...

Aki nem tiszteli a múltját, annak nincs jövője, s ez egy faluközösségre és az egész nemzetre is igaz. Dunamocs a magyarság része, ha kihagynánk a magyar történelemből, akkor hová tartoznánk? Az identitás nagyon fontos, amit őrizni kell, mert elveszíthetjük! A nyolcvanas években járt nálam Lazar belügyminiszter, aki a pincei borozgatás közben megkérdezte, miért nem íratom szlovák osztályba a gyerekeimet. Ha megtettem volna, lehet, hogy Mocson is nyílik szlovák osztály, s a nemkívánatos változások elkezdődnek. Hagyománytiszteletből változtattam nevem is erre a formára, amit

családommal együtt 10 éve viselek. Egyszerűen visszatértem az ősök által használt formához. A család gyökerei 1620-ig nyúlnak vissza, amikor a vallásháborúk idején II. Ferdinánd katolikus horvátokat telepített le a Felvidéken Tapolcsány és Mánya környékén. A Maurovichok tehát horvátok voltak, s az ősömnek a neve a II. Ferdinánd által adományozott nemesi kutyabőrön Horvat Maurovich-ként szerepel.

Említette a gyerekeit, akik a világ különböző pontjain élnek. Számukra is ennyire fontosak a családi, nemzeti gyökerek?

A legnagyobb, Pali Budapesten kardiológus, három évet töltött Amerikában, a Harvardon, mint kutatóorvos, Eszter lányom Prágában végzett az egyetemen, azóta ott él és alvaskutatással foglalkozik, Lajos pedig közgazdász–statisztikus, aki most Londonban a doktorátusát csinálja. Mind-egyik magyarnak volt nevelve és erősen ragaszkodnak identitásukhoz. Eszter két gyermeke például jobban tud magyarul, mint csehül. Egyértelműen dunamocsinak tartják magukat, s ez jelenti számukra a fészket, ahová rendszeresen hazajárnak, s amikor tehetik, hónapokig itt vannak. A csicsói Kálnoky gróf mondta, mikor hosszú nyugati tartózkodást követően hazatért szülőfalujába a rendszerváltás után, hogy a gólyák mindig visszazállnak a fészkeikre. Az én gyerekeim is ilyenek. Ezért ragaszkodom annyira a házhoz, melyet egyszer egy holland szeretett volna megvásárolni. A válaszom az volt, hogy egész Hollandiának a kolóniáival együtt sincs annyi pénze, hogy ezt eladjam, mert ez nem csupán ház, hanem otthon, melynek felbecsülhetetlen eszmei értéke van.

Lajos Ilona értesíti az olvasókat, hogy a könyvtárba a következő új könyvek érkeztek:

Színházművészet, Dr.Zelenyák J.: A természetes gyógymód, Szabó Mónika: Tengerélmény, Ág Tibor: Zendülő torok, Z.Németh István: Zengőréti meséi, Bándy Katalin: Zsipp-zsupp, Drozdik K-Kremmer J.: Sétálni megy a csiga, Techna és technika, Stella a divatos, Mary King: Ellopott boldogság, E. M. Scott: Hamis szerelem Egyiptomban, Paulo Coelho: A portobellói boszorkány, Nora Roberts: Egyszer volt, S. Kinsella: Emlékszel rám, M. Moretti.: Megérdemelt szerelem, J. P. Montcassen: Taigetosz kegyeltje, Nora Roberts: Befejezett szimfónia, S. Kinsella: Segítség kísértet, Elfelejtett magyar mesterségek, F. Simon: Rosszcsont Peti és a rock sztár, Rosszcsont Peti háborúzik, Geronimo Stilton: A sajtupiramis titka, L. Daniels: Útban a szivárvány felé, L. L. Lawrence: Hannahanna méhei.

HÁZHOZ MEGYEK - MEGSZERELEK, BESZERELEK!

Vízvezeték, fűtés, villany szerelése, javítása és átalakítása gyorsan és kedvező áron! Lakatos munkát is vállalok.

Zajos Ferenc

DUNAMOC, Belsőfalú 143. Tel: 0949 167 191

Farkas Alex sikere a diákolimpián

A Wasabi Kyokushin Karate Team versenyzőjeként Farkas Alex a Debrecen melletti Nyíradonyban rendezett karate diákolimpián bronzérmert szerzett kategóriájában. A diákolimpia egy nagyszabású verseny, amely Magyarország egész területét lefedi, s amelynek résztvevői területi selejtezőkön vívják ki a központi döntőben való részvételi jogot. Ennek megfelelően Alex először a Várpalotán rendezett dunántúli selejtezőn lépett tatamira, ahol mind a négy párharcát megnyerve összes ellenfelét maga mögé utasította, s ezzel súly-, illetve korcsoportjának egyik legjobbjaként utazhatott Nyíradonyba.

A kyokushin küzdelmek a full contact (teljes erővel) szabályai szerint zajlanak, melynek során a tatami mellett álló három bírót az ellenfél testére tisztán bevitt találatokat pontozza. A versenyző akkor kap pontot, ha a háromból legalább két bírót egyetért a találatban. A mérkőzések 2 percig vagy 6 elért pontig tartanak, s az ütések az egész testre irányulnak, kivéve a combot és a lágy részeket, illetve a fejet, melyet csak érintéssel lehet támadni. A gyerekek versenyzők még teljes védőfelszerelést viselnek - lábszárvédőt, altestvédőt, testvédőt, fejkvédőt és

kézfejkvédőt, aztán ahogy növekednek, fokozatosan egyre kevesebb a védőfelszerelés, míg felnőtt korukra mind lekerül róluk.

Az olimpián - ahová Molnár

Péter edző - amely nagy élményt jelentett gyerekeink számára. Határon túli magyarokként különösen szívvel-melengető volt az a hazafias légkör, amely a város gyönyörű sportcsarnokában uralkodott. A kapu mögötti falon egy történelmi Magyarországot ábrázoló nagy festmény volt látható, a polgármester Bocskaiiban, tarsollyal az oldalán fogadott, eljátszották a himnuszot és magyar tematikájú könyveket, református CD-ket ajándékoztak. Nagyon jónak tartom, hogy a sportélményen túl ezek az értékek is megjelentek, hiszen a nemzeti identitás megőrzése a sportsikereken túlmutató kihívás és kötelesség. Örülök, hogy gyerekeink ezt a hozzáállást is megtapasztalhatták. Alex teljesítményéről azt tudom mondani, hogy akár a végső győzelmet is megszerzhette volna, ha az elődöntőben Fortuna keze kicsit

hozzá, s nem az ellenfél felé hajlik. Az elért eredmény ezzel együtt is nagyon komoly teljesítmény, s dolgozunk tovább - a többi dunamocsi karatéssal együtt - a további sikerekért. Alexnak egyébként kitűnő adottságai vannak a sportághoz. Remek a ritmusérzéke, laza és ruganyos a mozgása, fizikailag erős és jól használja a lábát. A fejrúgás talán a legnagyobb erőssége, amellyel sok pontot szerez. Tehetségét látva biztos vagyok benne, hogy szép sikerek várnak még rá."

Alex, Molnár Péter edzővel a verseny helyszínén.

Péter edző két kisbusszal szállította a klub versenyzőit - Alex három küzdelmet vívott, melyből kettőt győzelemmel, egyet vereséggel fejezett be. A döntőbe jutásért nagyon szoros volt a meccs, ahol csak egy hajszálnyi különbség döntött az ellenfél javára. Ez a mérkőzés tulajdonképpen előrehozott döntőnek számított, hiszen Alex továbbjutó ellenfele aztán 6:1-re mosta le a döntőbeli riválisát.

„Kitűnően megszervezett rendezvényen vehettünk részt - értékelte az eseményeket Molnár

A kis Tifani köszöntése

Közvetlenül Húsvét előtt Banai Tóth Pál polgármester köszöntötte községünk legifjabb lakóját Guniš Tifanit, s az önkormányzat ajándékként nevelési hozzájárulás valamint egy babanapló átadásával gratulált a boldog szülők második gyermekéhez. A baba 2012. november 12-én 3950 grammal és 52 cm-el látta meg a napvilágot, de jó étvágyának köszönhetően azóta már 9 kg-os és 72 cm-es nagylánnyá cseperedett. Csak így tovább Tifani! A szülőknek pedig az olvasók nevében mi is szívből gratulálunk!

Tifani társaságában szülei Guniš Tivadar és Anett, valamint testvére Ákos.

Dávid László vörösbora lett a borverseny championja

A dunamocsi borászegyesület idén is megrendezte hagyományos községi borversenyét, ahol a helyi gazdák mellett a testvérfalvainkból, Süttőről és Soltról érkezett vendég borászok méretették meg magukat. Az értékelt minták többsége kiérdemelt valamilyen éremfokozatot – a 35 bronz mellett 23 ezüstöt és 15 aranyat kaptak a dunamocsi gazdák – így nem csak az indulók létszáma számított örvendetesnek, de a helyi borok színvonalára is büszkék lehetünk. Ezzel kapcsolatban Simonka István, a zsűri elnöke úgy fogalmazott, hogy több, mint egy évtizede jár versenyekre, s tapasztalata szerint ez alatt sokat fejlődött boraink minősége. Az előrelépéshez minden bizonnyal hozzájárult azoknak a szakavatott, fiatal borászoknak a ténykedése is, akik tudatosan törekednek a magas minőség elérésére, s ennek érdekében nyitottak az új eljárások, új szőlőfajták iránt. Erre példa Dávid László esete, aki egy olyan fajtaival (Dunaj) érte el a legmagasabb pontszámot, ami viszonylag újnak számít, s amivel senki más nem próbálkozott a népes mezőnyben. A győzelem kapcsán intéztünk néhány kérdést az ifjú borászhoz.

Bemutánád a szőlőfajtát, amivel megszerezted a győzelmet?

A Dunaj szőlőt Pozsonyban nemesítették ki, s 1997-től van bejegyezve. Jellemző rá, hogy jól cukrosodik, ellenálló képessége közepes, és a szemek hajlamosak az aszúsodásra. Ennek köszönhetően édes, félédes

Müllert, Veltelinit, Devínt, Aureliust és a hozzájuk hasonlókat. Természetesen nagyon jók a világfajták is, de nálunk nem biztos, hogy minden évben azt a minőséget fogják hozni, amit elvárunk tőlük. Példaként említve a szekszárdi, villányi vagy egri vörös borok a talaj különbözősége és a fekvés miatt soha nem fogják azt a minőséget produkálni, mint ott.

Sokat ültettél a Dunaj szőlőből?

120 tőke már terem, 100-at most ültettem, ezen kívül Veltelini, Müller és Aurelius található a szőlőnkben. Egyelőre csak Búcsón van szőlőnk, ahol a családi pince is található, de tervezek Mocsra is telepíteni. Idén 27 hektó borunk lett, melynek jó része eladásra kerül. A mennyiséget egyébként össze kell hangolni a minőséggel, én például kb. 2,5kg-ot hagyok egy tőkének, ami úgy két fűrtöt jelent vesszőnként.

A szakmával kapcsolatos ismereteid honnan származnak?

Egyrészt apu mellett tanultam bele fokozatosan, másrészt a végzettségem is ilyen irányú, mivel Gadócon, majd Kecskeméten a kertészeti egyetemen végeztem. De a legfontosabb, hogy szeresse, érdekelje az embert, amit csinál. Aki szeret dolgozni a szőlőben, azt megnyugtatja, s nem azt nézi, mennyi időt, energiát fordított rá. Ha számolnánk a munkát, akkor nem érné meg csinálni, de benne van az öröm, hogy mikor megkóstolod a borod, érzed a munkád gyümölcsét. Jó leülni a barátokkal a pincénél a pohár mellé egy kis beszélgetésre, a versenyeken pedig megkapom munkámról az objektív értékelést.

A DUNAMOCSI BORVERSENY KIÉRTÉKELÉSE

2013. április 13.

H	S.sz.	Név	Hely	Fajta	Évjárat	Pontszám	Érem
1	150.	Dávid László	Dunamocsi	Dunaj	2012	90,33	Arany
2	36.	Domonkos Tibor	Dunamocsi	Olaszrizling	2012	89,67	Arany
3	120.	Ifj. Czibor Zoltán	Dunamocsi	Sauvignon blanc	2012	89,67	Arany
4	147.	Fülöp Péter	Dunamocsi	Csabagyöngye	2012	89,33	Arany
5	433.	Hollósi Zsolt	Dunamocsi	Olaszrizling	2012	89,33	Arany
6	62.	P. Lajos András	Dunamocsi	Fehér burgundi	2012	89,33	Arany
7	65.	Hollósi Attila	Dunamocsi	Fehér burgundi	2012	89,33	Arany
8	159.	Boros Zoltán	Dunamocsi	Arany muskotály	2012	89,00	Arany
9	160.	Kukola József	Dunamocsi	Devin	2012	89,00	Arany
10	58.	Hollósi Attila	Dunamocsi	Zöld veltelini	2012	88,67	Arany
11	61.	Kiss József	Dunamocsi	Fehér burgundi	2012	88,67	Arany
12	8.	Sántha Norbert	Dunamocsi	Szürkebarát	2012	88,67	Arany
13	84.	K. Lajos András	Dunamocsi	Cabernet Sauvignon	2012	88,33	Arany
14	40.	Jókai László	Dunamocsi	Olaszrizling	2012	88,00	Arany
15	432.	Lajos Ernő	Dunamocsi	Olaszrizling	2012	88,00	Arany
16	103.	Antal Mihály	Dunamocsi	Szent Lőrinc	2012	86,67	Ezüst
17	63.	K. Lajos András	Dunamocsi	Fehér burgundi	2012	86,33	Ezüst
18	163.	Antal Mihály	Dunamocsi	André	2012	86,00	Ezüst
19	57.	K. Lajos András	Dunamocsi	Zöld veltelini	2012	86,00	Ezüst
20	74.	Fülöp Zsigmond	Dunamocsi	Müller-Thurgau	2012	86,00	Ezüst
21	66.	Tóth Sándor	Dunamocsi	Fehér burgundi	2012	85,67	Ezüst
22	96.	Hollósi Sándor	Dunamocsi	Vegyes vörös	2012	85,67	Ezüst
23	56.	P. Lajos András	Dunamocsi	Zöld veltelini	2012	85,33	Ezüst
24	7.	Jókai László	Dunamocsi	Szürkebarát	2012	85,00	Ezüst
25	149.	Dávid László	Dunamocsi	Aurelius	2012	84,67	Ezüst
26	38.	Vörös Sándor	Dunamocsi	Olaszrizling	2012	84,67	Ezüst
27	39.	Zámbóki József	Dunamocsi	Olaszrizling	2012	84,33	Ezüst
28	9.	Ifj. Hollósi Sándor	Dunamocsi	Szürkebarát	2012	84,33	Ezüst
29	137.	Id. Szalay Ferenc	Dunamocsi	Otello	2012	84,00	Ezüst
30	64.	Kukola József	Dunamocsi	Fehér burgundi	2012	84,00	Ezüst
31	71.	Mogyorósi Gábor	Dunamocsi	Müller-Thurgau	2012	84,00	Ezüst
32	14.	Hollósi Zsolt	Dunamocsi	Chardonnay	2012	83,67	Ezüst
33	54.	Id. Czibor Zoltán	Dunamocsi	Zöld veltelini	2012	83,67	Ezüst
34	91.	Ifj. Hollósi Sándor	Dunamocsi	Szürkebarát	2011	83,67	Ezüst
35	95.	Szalai Géza	Dunamocsi	Vegyes vörös	2012	83,67	Ezüst
36	140.	Id. Czibor Zoltán	Dunamocsi	Zweigelt	2012	83,33	Ezüst
37	155.	Szegi András	Dunamocsi	Kékfrankos	2012	83,00	Ezüst
38	60.	Ovónka Vlastimir	Dunamocsi	Fehér burgundi	2012	83,00	Ezüst
39	157.	Sántha Norbert	Dunamocsi	Delaware	2012	82,67	Bronz
40	131.	Jókai László	Dunamocsi	Irsai Olivér	2012	82,33	Bronz
41	75.	Vörös Péter	Dunamocsi	Müller-Thurgau	2012	82,33	Bronz
42	89.	Boros Zoltán	Dunamocsi	Cabernet franc	2012	82,33	Bronz
43	97.	Kocsis János	Dunamocsi	Vegyes vörös	2012	82,33	Bronz
44	37.	Bellabás András	Dunamocsi	Olaszrizling	2012	82,00	Bronz
45	153.	Bellabás Csaba	Dunamocsi	Kékfrankos	2012	81,67	Bronz
46	59.	Ifj. Szalay Ferenc	Dunamocsi	Zöld veltelini	2012	81,33	Bronz
47	70.	Egyeg János	Dunamocsi	Müller-Thurgau	2012	81,33	Bronz
48	76.	Bellabás Csaba	Dunamocsi	Müller-Thurgau	2012	81,33	Bronz
49	108.	Szegi Tibor	Dunamocsi	Rajnai rizling	2012	81,00	Bronz
50	23.	Lajos Erik	Dunamocsi	Királyleányka	2012	81,00	Bronz
51	46.	Nagy Gábor	Dunamocsi	Vegyes fehér	2012	81,00	Bronz
52	72.	Kiss József	Dunamocsi	Müller-Thurgau	2012	81,00	Bronz
53	85.	Sánta Ernő	Dunamocsi	Cabernet Sauvignon	2012	81,00	Bronz
54	13.	Szegi Tibor	Dunamocsi	Chardonnay	2012	80,67	Bronz
55	591.	Antal Mihály	Dunamocsi	Zöld veltelini	2012	80,33	Bronz
56	115.	Szegi Tibor	Dunamocsi	Cserszegi fűszeres	2012	80,00	Bronz
57	125.	Mogyorósi Gábor	Dunamocsi	Rösler	2012	80,00	Bronz
58	430.	K. Lajos András	Dunamocsi	Olaszrizling	2012	80,00	Bronz
59	55.	Domonkos Tibor	Dunamocsi	Zöld veltelini	2012	80,00	Bronz
60	73.	G. Lajos Sándor	Dunamocsi	Müller-Thurgau	2012	80,00	Bronz
61	162.	Kocsis János	Dunamocsi	Ezerjő	2012	79,67	Bronz
62	83.	Egyeg János	Dunamocsi	Cabernet Sauvignon	2012	79,67	Bronz
63	134.	Banai Tóth István	Dunamocsi	Irsai Olivér	2012	79,33	Bronz
64	52.	Ifj. Mogyorósi Gábor	Dunamocsi	Zöld veltelini	2012	79,33	Bronz
65	101.	Zajos Ferenc	Dunamocsi	Szent Lőrinc	2011	79,00	Bronz
66	138.	Id. Banai Tóth Pál	Dunamocsi	Otello	2012	79,00	Bronz
67	154.	K. Lajos András	Dunamocsi	Kékfrankos	2012	79,00	Bronz
68	53.	Ovónka Marek	Dunamocsi	Zöld veltelini	2012	79,00	Bronz
69	592.	Ovónka Vlastimir	Dunamocsi	Zöld veltelini	2012	79,00	Bronz
70	145.	Bellabás András	Dunamocsi	Bianka	2012	78,67	Bronz
71	15.	Id. Szalay Ferenc	Dunamocsi	Chardonnay	2012	78,67	Bronz
72	102.	Lajos Ernő	Dunamocsi	Szent Lőrinc	2012	78,00	Bronz
73	78.	Lajos József	Dunamocsi	Müller-Thurgau	2012	78,00	Bronz

A II. világháború dunamocsi áldozatai

10. rész

Kovács Sándor: A Rektor-közben lakó Kovács „Mári”-nak három gyermeke született: Károly, Terka és az 1920-as években napvilágot látott Sándor. A legidősebbnek, Károlynak cigányzenekara volt, amelyben öccse Sándor is játszott, s amely nagyon népszerű és elismert volt a faluban. „Úri zenekar” volt, ahogy akkoriban mondták, mert kottából is játszottak, széles volt a repertoárjuk, és őket hívták a legnívósabb helyi bálókba, így a fináncok, csendőrök, iparos kör zenés rendezvényeire is.

A családalapítás után a Molnár

hamis volt a hang, s közben hangosan ismételte az ütemet: ta-ta-ta-ta-ta... Az utcabeliek füleltek, mi jót játszanak, míg aztán ők is dúdolni kezdték a fülbemészó dallamokat. A sok gyakorlásnak köszönhetően naprakészek voltak a zenei divatban, s a nótától a foxtrottig, keringőtől a tangóig mindent el tudtak játszani, nem csoda, hogy számos felkérést kaptak és jól meg tudtak élni a muzsikából. A harmincas-negyvenes évek során a primás Kovács Károly mellett Vörös Sándor bőgős, Kovács Gyula kontrás, Vörös Nándor kontrás, Kovács Gyula

mulatságot, regruta bált, Mikulás bált, szilveszteri bált, molnár búcsút, húsvéti bált, farsangi bált, őszirózsa bált, pettyes bált és kék-fehér bált is rendeztek akkoriban. Nem csoda, hogy megélt Mocson két cigányzenekar – Mezeiek és Kovácsék – valamint létezett a Kukolák zenekara és egy fúvószenekar is. Megélték, mert valahol mindig szólt a nóta a faluban, ha nem bálba vagy multságba, akkor a Mocsolyára, lagziba, keresztelőre hívták őket. Jellemző szokás volt az éjjeli zene is: valaki felfogadta őket, s a lányos ház előtt eljátszottak 2-3 nótát – „Száz

Ezen az 1937-es bál meghívón a rendezvény védnökei is szerepelnek, köztük az 1918 után érkezett cseh és szlovák fináncok, hivatalnokok feleségei. Nézzük, kik voltak ők! **Klára Laczková:** a főjegyző felesége, az ő időszakokban épült a jegyzői ház, amely a mai falumúzeum. **Bíró Camillóné:** a református rektor felesége. **Fekecs Ella:** református tanítónő. **Vilmos Mihályné:** a katolikus kántortanító felesége. **Pór Sarolta:** katolikus tanítónő. **Fekecs Júlia:** református tanítónő. **Alžbeta Zitková:** a csendőrparancsnok felesége. **Bednár Józsefné:** csendőrfeleség. **Dr. Darányi Edéné:** a helyi orvos felesége. **Urban Ida?** **Hanáková Gizela:** csendőrfeleség. **Šperlová Beta:** csendőrfeleség. **Tauerová Anna:** fináncfeleség. **Behouňková Anna:** fináncfeleség. **Beranová:** fináncfeleség. **Margita Krajčirová:** fináncfeleség. **A. Pukáčová:** fináncfeleség. **Slivoňová Anna:** fináncfeleség. **Tóth Gézáné:** férje malmos, üzletes. **Trnka Jánosné:** segédjegyző felesége. **Hrobarek Józsefné:** gépész felesége. **Kakody Istvánné:** postamester felesége. **Ifj. Kocsis Józsefné:** malomtulajdonos és fűszerüzletes felesége. **Babi Jánosné:** malomtulajdonos felesége. **Koncsický Ferencné:** segédjegyző felesége. **Herczog Miklósné:** fakereskedő felesége. **Herczog Rezsín:** Miklós testvére. **Böszörményi Irma:** Böszörményi József hajótulajdonos lánya. **Lipták Jánosné:** a pék felesége.

utcába költöző Kovács Károly képzett zenész volt, aki korábban Budapesten tanult és zenélt, majd Mocsról is rendszeresen eljárt Pestre, leginkább az új dalok kottáiért. Onnan hozta a népszerű nótákat, slágereket, táncdalokat és hallgatókat, melyeket aztán begyakoroltatott zenekara tagjaival. Amikor jó idő volt, az udvarán állította fel a kottatartót, s ott folyt az oktatás. A tagok jórészt a fiai illetve családtagjai voltak (öt gyereke született), akiknek gyerekkoruktól kezdve komolyan tanította a muzsikálást. Kezében tartotta a vonót, mellyel rászózott a gyerekekre, ha

kontrás, ifj. Kovács Károly cimbalmos, Kovács Tibor segédprimás és Kovács Sándor kontrás fordult meg a zenekarban.

Abban az időben négy vendéglő működött a faluban: a Duna-parti Szenczi vendéglő, a mai lenti üzlet helyén álló Viczena féle Bodega, a hatházai Tóth kocsmá és a Papp kocsmá a Fő utcán, melyek mindegyike zenés-táncos multságok, bálók, teaesték sorát kínálta a falubelieknek. Csak felsorolásszerűen emlíjtük meg, milyen sok lehetősége volt a táncra a fiataloknak: búcsúi multságot, szüreti

szál piros rózsát küldöttem tenéked... stb.” Volt, hogy az udvarló énekelt, s ha a lány elfogadta az udvarlást, jelzéseként gyufát gyújtott az ablakban.

A Kovács féle cigányzenekar a Duna-parti Szenczi vendéglőben játszott vasárnaponként. Ez volt többek között a helyi iparosok és a Trianon után Mocsra költözött idegen hivatalnokok, fináncok törzshelye is. Kb. 15 ilyen betelepült, szlovák vagy cseh nemzetiségű család élt a faluban 1938 novemberéig, többségük a kaszárnyában. A fináncok őrsgébe jártak a határmentén, s ők ellenőrizték a dunai mal-

mokban a könyvelést, valamint az adóköteles bortermést is a Mocsolyán. Vasárnaponként a fináncok és fináncnék ott ültek a Szenciéknél, beszélgettek, barátkoztak, vegyültek a falusiakkal, főleg az iparosokkal, s hallgatták a cigányzenét. A gazdák, malmosok érthető okból kevésbé szerették őket. Itt tartotta üléseit, báljait és egyéb összejöveteleit az iparos kör, melynek legaktívabb tagjai Robarek István malmogép szerelő, Szatler Zámbo Lajos szíjgyártó, Bacskor József kádár, Czibor Gyula kovács, Szalai József molnár, Egyeg József kőműves, Kukola Lajos

suszter, Weisz Kálmán bádogos, Egyeg István szabó, Takács András asztalos, Kukola Ferenc kőműves voltak.

A Szenciéké volt a legszínvonalasabb vendéglő Mocson, amely nem csak a helyiekre épített, hanem Csehi József kis kirándulóhajójával Komáromból is szállították vasárnaponként a vendégeket, az ún. nyári multságokra. Ha Szenciék a változatosság kedvéért a kürti Pepeseket hívták zenélni, akkor Kovácsék a Tóth kocsmában játszottak, ami a gazdák, illetve a tűzoltó egyesület és a foci klub vendéglőjének számított, s ahol egyébként a Mezeiek játszottak

rendszeresen. Kovácsékát gyakran hívták Süttőre is, a sváb Nuszkrum vendéglőbe, egy kis magyar nótát játszani.

Aztán jött a háború és a zenekar tagjai közül többet, így Sanyit is elvitték a frontra. Húszas évei elején járt, csak arra volt ideje 1942-ig, hogy szakmát tanuljon ki, családot még nem alapított. Nem tért haza a frontról, halálának körülményeiről nincs információ.

Adatközlő: Kukoláné Nehéz Margit, n. Persei Jenő, Mellék Emma.

Májfa állítás

Úgy tűnt, az összes gyerek eljött a faluból a májfa állításra, egy sem maradt otthon! A szép időben kitűnő volt a hangulat, s nagy volt a tolongás a fa körül a szalagok feltűzésénél, alig lehetett hozzáférni. Majd a kötélhúzás, zsákban futás, tojásvivő verseny és a lepényevés aratott a gyerekek körében nagy sikert, végül a szülőkkel együtt sütögették a szalonnát és kolbászt a négy kialakított tűzhelynél, olyan érdeklődés mellett, hogy az előre kifaragott 102 nyárs nem is bizonyult elégnek. Két napon át virított a májusfa, lobogtatta a szél a színes szalagokat, aztán jött az eső és megázott. Így már nem olyan szép, de egy cseppet sem bánjuk, mert a hagyomány úgy tartja, hogy ha nem ázik meg a májfa, akkor nem lesz jó a termés!

Nyeremény-mez a kölyökcsapatnak

A kölyökcsapat az új szerelésben, előtérben a táska, amely a másik garnitúrát tartalmazza.

Egyeg János és a Dufrex cég közreműködésének köszönhetően a helyi kölyökcsapat két új focimez garnitúrával gazdagodott, melyek a BASF vegyipari vállalat nyereményjátékának díjaként kerültek Dunamocsra. A mezeket a csapat április 13-án, a Perbete elleni mérkőzés előtt vehette át Egyeg Jánostól, a Dufrex szőlészétől, aki főszerepet játszott a történetben. A kérdőíveket kitöltve benevezett az egész Szlovákia területén meghirdetett versenybe, mellyel a BASF a vidéki diáksportot kívánta támogatni, s a versenyt a legjelentősebb partnercégei, vegyszereinek legnagyobb rendelői között hirdette meg. A világ vezető vegyipari vállalata a Nyitrán rendezett nagyszabású termékbemutatóján hozta nyilvánosságra a sorsolás végeredményét, s adta át a díjakat a szerencsés nyerteseknek.

TrafPet
EZ+AZ

- tápok és állattenyésztési kellékek boltja

Tápok, eledel és vitaminok kutyáknak, macskáknak, sertéseknek, csibéknek, tyúkoknak, halaknak, nyulaknak, galamboknak, lovaknak, halaknak, rágcsálóknek és teknősöknek. Kellékek: póráz, nyakörv, samponok, bolhanyakörv, szalma és alom.

Aki befizeti a 2013. év ebadóját a községi kasszába, annak egész évben 5 százalékos engedmény jár minden kutyatápra és tenyésztési kellékre!

Tücsök Alfréd, Dunamocs 178 – a diszkont élelmiszerrel szemben. Mobil: 0905 863 025.

A BÚCS ÉS KESZI ELLENI RANGADÓKRA SZÍVESEN EMLÉKSZÜNK

Az elmúlt hónap teljesítményének mérlege Lajos Tamással

A márciusi rossz időjárás miatt elmaradt meccseket pótolni kellett, ezért az utóbbi hetekben feszített tempóban játszotta mérkőzéseit a DFC. Ezekben a meccsekben a csapat egyik kulcsembere Lajos Tamás volt, aki góljaink többségét szerezte. Az ő segítségével értékeltük a mögöttünk álló időszak eredményeit.

Hogyan látod a legutóbbi meccseket?

Hullámozó volt a produkció – vesztettünk itthon meccseket, de hoztunk is pontokat idegenből. Nehéz ellenfelek jöttek Mocsra, az Actív például nagyon megerősödött, 9 új játékos került hozzájuk, olyanok, akik nem fértek be a KFC-be. 30 percig bírtuk velük az iramot, utána kondiban elmentünk, aminek oka volt az is, hogy előtte két nappal játszottuk a búcsiak elleni meccset. Ekel magasan legjobb ebben az osztályban, bár én úgy éreztem, hogy most nem volt 3 gólos különbség köztünk, különösen az első féldőben álltuk jól a sarat. Lakszakállas ellen csak a győzelmünk arány volt kérdéses, Keszegfalutól pedig megérdemelten kaptunk ki, mert olyanok voltunk, mint a fogatlan oroszlan. Csak a középpályán járattuk a labdát, nulla átütőerővel. Búcsón négy kapufát rúgtunk (Pálik Misi kettőt, Bertók, Sulák) úgy, hogy az ellenfélnek szinte helyzete sem volt. A nézők is úgy értékelték, hogy jobbak voltunk. Keszin a 0:1 után kiegyenlítettünk, majd végig vezetve nyertük a meccset. Itt azzal tudtunk nyerni, hogy az ellenfél nem rúgta be, mi viszont értékesítettük a helyzeteinket. Tanyon örülhettek a hazaiak, hogy otthagytunk két pontot.

Krisztire tekintettel nem rúgtál gólt Búcsnak?

Minden meccsen ott van velünk, már nem is mondanám, hogy elsősorban Búcsnak szurkol. A meccs előtt azt mondta, legyen 1:1 és én rúgjam a gólt. A döntetlen bejött.

Hogyan bírjátok ezt a meccsdömpinget, befolyásolta az eredményeket a sűrű program?

Csak az Actív ellen. A profik sem játszanak kétnaponta meccset. Rádásul Püsky Jani és Erik sárgák miatt nem játszhatott. Lehet, hogy mindezek ellenére is kikaptunk volna, de biztos, hogy nem ennyire.

A teljesítményetekkel mennyire vagy elégedett?

Azt gondolom, hogy a pályán kicsit összetartóbbak lehetnénk, jobban kellene tudnunk, hogyan kell a másikért küzdeni. Meg egy kis ész sem ártana időnként. Nem lehet például – ahogy Hetényen és Sziloson történt – az utolsó percben gólt kapni, s a pálya sem arra való, hogy ott egymással vitakozzunk. Persze a meccs hevében ez sokszor érthető, mert mindenkiben

benne van az akarás. Különben meccs előtt és után szuper kollektíva vagyunk, ezt kellene a pályára is átvinni! Gondot jelent az is, hogy még mindig sok gólt kapunk, pedig a védelem az utóbbi időben nagyon megerősödött. Az én teljesítményem szintén változó, sok múlik azon, mennyi segítséget kapok a középpályáról. A góltermeléssel nincs probléma, 22-nél tartok, s ezzel egyelőre elől állok a járási góllövőlistán. Bár az én mércém szerint már 30 körül kellene járnom ennyi meccs után.

Melyik volt a legjobb meccsed a közelmúltban?

Egyértelmű, hogy a Keszi elleni. Bár a helyzetek 60%-át kihagytam, három így is bement. Az elsőnél Pálik Misi ugratott ki ügyesen, a másodiknál lecsaptam az ellenfél egy rossz labdájára és a kapust kicselezve rúgtam be, a harmadiknál pedig Sulák Misi alapvonalról visszagurított labdáját sikerült kapásból a kapuba pörgetnem.

Mitől lehetne még erősebb a csapat?

A szerkezetünkből úgy gondolom már csak egy osztogató középpályás hiányzik. Olyan típusú játékos – persze a mi szintünkön – mint Iniesta, aki összegyűjti a többiektől a labdákat, aztán irányít, felépíti a támadást. Várjuk vissza Lajos Attilát, mert szerintem ő ezt a szerepet be tudja tölteni!

Milyen eredményt vársz a szezon végére?

Azt várom, hogy feljövünk a 10. hely tájára. Patot, Szilost, Hetényt itthon fogadjuk, és megyünk Madarra, Izsára. A minimum elvárás 9 pont, de egy kis szerencsével még több is lehet.

Annak idején 3 évet játszottál Szőgyénben. A mocsival összehasonlítva milyen ott a foci helyzete?

Hát, nagyok a különbségek! Megmondom miben. Ott a foci költségvetésének 50%-át vállalkozók adják – a sok kicsi mellett két nagy támogatójuk van – így kb. kétszeres pénzből gazdálkodhatnak, mint mi. Komoly játékosokat gyűjtöttek össze más csapatoktól, úgy gondolva, hogy inkább legyen nagyon jó foci idegenekkel, mint a helyiekkel rosszabb. Ott ez a foci politika. A két járást nézve feltűnő, hogy arrafelé nem szurkolnak durván, nem üvöltenek a játékosokra, sőt még a bírókra sem annyira. Nemzetiségi ellentét sincs a bajnokságban, pedig a csapatok fele szlovák. A két járási szövetség között is nagy a különbség, ott jó bírók fújnak és csalások sincsenek. Nem csoda, hogy a komáromi bírók egy része átvándorol oda. Rengeteget tanultam Szőgyénben, pályafutásom legsikeresebb évei voltak azok. Három év alatt kétszer voltam járási gólkirály, a harmadikban is vezettem, de egy válszerűség miatt befejeződött a szezonom. A járási szövetség minden évben gálameccset szervezett a bajnok és a járási válogatott között, s ezeken a gálakon értékelték, díjazták a legjobb kapust, játékost, góllövőt stb. Itt pedig még egy papírt sem adnak emlékebe a gólkirálynak. Ez a minőségi különbség a két járás között.

Eredmények:

Dunamocs – Lakszakállas 3:1, G. Lajos T. 2, Lajos E.

Keszegfalva – Dunamocs 3:1, G. Sulák

Búcs – Dunamocs 0:0

Dunamocs – Actív KN 1:5, G. Pálík

Bátorkeszi – Dunamocs 3:4, G. Lajos T. 3, Sulák

Dunamocs – Ekel 0:3

Tany – Dunamocs 3:3, G. Bábi, Lajos T., Banai

A góllövőlista állása: Lajos T. 22, Pálík 8, Sulák 6, Bábi 5, Gula 2, Banai 3, Nagy 2, Mácsadi 2, Lajos E. 2, Bertók 1, Mázsár 1.

1	EKEL	24	19	4	1	88:14	61
2	PERBETE	24	15	7	2	57:25	52
3	GÚTA B	24	14	2	8	64:42	44
4	DULOVCE	24	14	1	9	51:40	43
5	SZILOS	24	11	4	9	44:47	37
6	IZSA	24	9	7	8	35:37	34
7	FK ACTIV	24	10	3	11	60:55	33
8	KESZEGFALVA	24	10	3	11	47:46	33
9	BÁTORKESZI	24	9	4	11	42:38	31
10	BÚCS	24	9	3	12	41:46	30
11	HETÉNY	24	9	2	13	40:37	29
12	DUNAMOC	24	8	5	11	53:65	29
13	MADAR	24	9	2	13	32:58	29
14	LAKSZAKÁLLAS	24	8	2	14	38:59	26
15	PAT	24	6	3	15	35:83	21
16	TANY	24	5	2	17	38:73	17

Maratoni hírek – röviden

► Február végén, Dunamocson a tűzoltó szertár adott otthont egy nem mindennapi találkozónak. A századik sikeres maratoni futóversenyem teljesítése alkalmából ünnepi ebédre, valamint egy közös, 20 km-es futásra hívtam sportbarátjaimat. A meghívottak között volt két világbajnok, egy világcsúcstartó, egy spártai hős és a magyarországi futósport hivatalos képviselője is. Körbefutva Dunamocst mutattam be falunkat, majd Csenke felé indultunk, s közben a sűrű hóesés sem zavart minket. Mire visszatértünk elkészült a gulyás, melyet Fülöp Andrásnak és Vasas Csabának köszönhattünk. Farsangi fánk is volt bőven, hála feleségemnek és a nagymamáknak. Banai Tóth Pál köszöntötte a résztvevőket, majd a közönséget ámulatba ejtő beszámolókat következtek. Bögi Sándor (Dunaszerdahely) elmondta mit élt át, amikor Spárta és Athén között harminc óra alatt futva tette meg a 246 kilométert, és ivott az élet vizéből. Szőnyi Ferenc (Magyarország) világcúcstartó triatlonista pedig arról számolt be, hogyan lehet teljesíteni egy olyan távot, amely 38 km úszásból, 1800 km kerékpározásból és 420 km futásból áll. Nemrég Amerikát is körbetekerte, ami 5 ezer km volt.

► Dunamenti Maraton Vác . Az 1848-as szabadságharc tiszteletére rendszeresen megrendezett maratoni futó-

verseny a váci Dunaparton és a belvárosban folyt. A 42 km-t 3 óra 47 perc alatt teljesítettem, s ezzel a második helyet szereztem meg!

► Március 23–24-én rendezték a Balaton körüli szupermaratont. Badacsonytól Siófokig 95 kilométer volt a táv, melynek első, 44,6 km-es szakaszát 4 óra 21 perc alatt sikerült teljesítenem. Másnap –4 fok hideg, havazás és hatalmas szél, valamint a Balatonból a partra kicsapódó víz nehezítette az újabb, 50,4 km-es szakaszt. Az egyenes tempóban megtett 5 óra 21 perces teljesítmény ugyan a dobogós helyre nem volt elég, de egy ilyen kihívás teljesítése önmagában is győzelemmel ért fel számomra!

► Kisbéren került megrendezésre Magyarország legnehezebb ultramaratoni futóversenye. A táv Kisbér és Bakonyárskány között, emelkedőkkel tarkított útvonalon volt kijelölve. Háromszor kellett teljesíteni a 16,6 km-es kört, s a részvétel csak az előzetes szintidő megfutása után volt lehetséges. Nagy sikernek tartom, hogy a 4. helyen tudtam célba érni, kategóriámban pedig az első helyet szereztem meg!

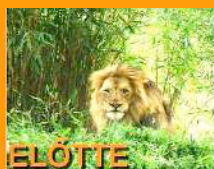
Kele Géza

FIGYELEM!

A hagyományos Kék Duna futás idén 5. alkalommal, június 22-én, szombaton kerül megrendezésre. Rajt és cél Dunamocs főterén, a felállított sátraknál. A sportolni, mozogni vágyók több táv közül választhatnak. Megrendezzük a nagyszerű ovis futást, valamint az alapiskolások számára a 400 méteres (1 kör a panzió és főtér körül), és az 1200 méteres (3 kör) távot. Minden diák ajándékot kap a célban, a dobogósok pedig szép érmekkel gazdagodnak, melyeket már megrendeltünk Dél-Afrikából! Lehetőség lesz 15 kilométert futni az öreg úton Karva új főteréig és vissza, valamint 5 km-t a kanálisig és vissza.

A rendezvényre több díszvendég jelezte részvételi szándékát, valamint egy TV-ből ismert „celeb” sportoló is (meglepetés!).

Legnagyobb elismerés azonban azoké lesz, akik életükben először teljesítik futva vagy gyalogolva az 5 km-t! Tegyük az egészségünkért, itt az alkalom! A közeljövőben rendszeres edzés, felkészülés indul az arra igényt tartóknak. Információ a községi hivatalnál elhelyezett információs táblán vagy személyesen nálam! (Kele Géza)

Válassza a fűnyírást,
és
kertje megszeliődül!

ELŐTTE

Papp József
0905 296 740

UTÁNA